

HISTORIA I TRADYCJA

<http://hit.policja.gov.pl/hit/aktualnosci/186627,22-marca-1940-r-Lawrientij-Beria-wydal-tajny-rozkaz-nr-00350-O-rozladowani-u-wiez.html>

2020-04-04, 23:13

22 MARCA 1940 R. ŁAWRIENTIJ BERIA WYDAŁ TAJNY ROZKAZ NR 00350 „O ROZŁADOWANIU WIĘZIEŃ NKWD USRR I BSRR”.

W ślad za decyzją z 5 III ludowy komisarz spraw wewnętrznych ZSRR Ławrientij Beria wydał rozkaz o „rozładowaniu” więzień, w myśl którego wywieziono z więzień w Baranowiczach, Brześciu, Drohobyczu, Lwowie, Łucku, Pińsku, Równem, Stanisławowie, Tarnopolu i Wilejce (oraz z więzień na terenie Białostocczyzny), a następnie rozstrzelano co najmniej 7 305 więźniów.

22 marca 1940 r. Ławrientij Beria wydał tajny rozkaz nr 00350 „O rozładowaniu więzień NKWD USRR i BSRR”, który stanowił podstawę do rozpoczęcia mordowania polskich jeńców wojennych i więźniów. Opracowane do rozkazu listy transportowe z nazwiskami jeńców były wyrokami śmierci wydanymi na ludzi, którzy na tych listach się znaleźli. Na ich podstawie tworzono konwoje, które pieszo, wagonami lub ciężarówkami docierały do miejsca wykonania zbrodni.

- I. Konwoje 4410 jeńców z obozu kozielskiego w grupach od 50 do 344 osób były organizowane od 3 kwietnia do 12 maja 1940 r.

Zamordowani zostali pochowani na miejscu w ośmiu zbiorowych mogiłach w lesie katyńskim. Bezpośrednimi wykonawcami morderstw byli m.in. pracownicy smoleńskiego więzienia NKWD I. A. Gwozdowski, I. I. Stielmach, I. M. Silczienkow, I. I. Gribow.

- I. Konwoje 3739 jeńców z obozu starobielskiego były organizowane od 5 kwietnia do 12 maja 1940 r.

Zamordowani zostali pochowani w zbiorowych mogiłach pod Charkowem, w VI rejonie strefy leśno-parkowej, 1,5 km od wioski Piaticzatki.

Egzekucjami kierowali z UNKWD w Charkowie: naczelnik major bp P. Je. Safonow, jego zastępca kapitan bp P. N. Tichonow, komendant starszy lejtnant bp T. F. Kuprin.

- I. Konwoje 6314 jeńców z obozu ostaszowskiego były organizowane od 4 kwietnia do 16 maja 1940 r.

W budynku NKWD (obecnie Twerski Instytut Medyczny) w Kalininie (obecnie Twer) identyfikowano każdego jeńca, po czym skutego w celi strzałem z pistoletu Walther zabijano. Zwłoki zamordowanych wynoszono na oczekujące ciężarówki i wywożono do odległej o 32 km miejscowości Miednoje nad rzeką Twiercą, koło wioski Jamok.

Ofiary mordy zostały pochowane w Miednoje w ponad 20 zbiorowych mogiłach. Terytorium to w czasie wojny ZSRR z III Rzeszą nie było pod okupacją niemiecką.

Według zeznań z przełomu lat 80. i 90. XX w. byłego naczelnika kalinińskiego UNKWD D. S. Tokariewa do przeprowadzenia zbrodni została przysłana grupa, w skład której weszli m.in. starszy major bp Siniegubow, kombryg Kriwienko, major bp W. Błochin.

- I. Kijów, w budynku przy ul. Korolienki 17 wymordowano 3435 (według innych danych 4181) więźniów z Zachodniej Ukrainy i pochowano ich prawdopodobnie w Bykowni.
- II. Mińsk, w budynku przy ul. Lenina 17 wymordowano 3870 (według innych danych 4465) więźniów z Zachodniej Białorusi i pochowano ich prawdopodobnie w Kuropatach.

1 kwietnia 1940 r. w Moskwie podpisane zostały pierwsze „listy śmierci”, zlecenia na wysyłkę więźniów z obozów do miejsc kaźni. 3 kwietnia 1940 r. NKWD rozpoczęło likwidację obozu w Kozielsku, a dwa dni później obozów w Starobielsku i Ostaszkowie. Kolejne grupy jeńców przewożono do budynku obwodowego zarządu NKWD w Kalininie (obecnie Twer). Sprowadzano do piwnicznego, wygłuszonego pomieszczenia, raz jeszcze sprawdzano dane, a następnie w sposób, który daje najmniejszy rozlew krwi, czyli najczęściej strzałem w potylicę, dokonywano mordu. Dla kata, to była kolejna ofiara, dla rodziny - lata nieświadomości i niewiedzy o losach męża, ojca czy brata.

Źródło: tekst opracowano na podstawie: Władimir Abarinow, *Oprawcy z Katynia*; Ośrodek Karta 1995-1997, red. Maria Skrzyńska-Pławińska, *Indeks represjonowanych, t. 1: Rozstrzelani w Katyniu, t. 2: Rozstrzelani w Charkowie, t. 3: Rozstrzelani w Twerze*; IPN 2010, red. Sławomir Kalbarczyk, *Zbrodnia Katyńska. W kręgu prawdy i kłamstwa*; Instytut Studiów Politycznych PAN 1992, red. Ewa Wosik, *Katyń. Dokumenty ludobójstwa: dokumenty i materiały archiwalne przekazane Polsce 14 października 1992 r.*; Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych 2006, red. Aleksandra Belerska, *Katyń. Dokumenty zbrodni, t. 4: Echa Katynia*; Wojciech Materski, *Katyń - motywy i przebieg zbrodni (pytania, wątpliwości)*, „Zeszyty Katyńskie” nr 12 (2000); Andrzej Leszek Szcześniak, *Katyń. Relacje, wspomnienia, publicystyka*.

Fot. Instytut Pileckiego

Ocena: 5/5 (7)

[Tweet](#)